

SAKRAMENTI KRŠČANSKE INICIJACIJE

Zivan BEZIC

Na Bogojavljenje (značajan datum!) 1972. god. Kongregacija za bogoslužje izdala je dva veoma važna dokumenta. Prvi je dekret »*De initiatione christiana adulorum*« kojim se uvodi, tumači i odobrava novi obrednik kršćanske inicijacije.¹ Drugi dokumenat je sam Obrednik koji nosi naslov: »*Ordo initiationis christianaæ adulorum*«.²

A) UVODNE MISLI

Dokumenti su od epohalne važnosti. I to s više razloga. Najprije zato što je ovo *prvi* put u povijesti Crkve da se sakramenti kršćanske inicijacije uzeti kao cjelina službeno reguliraju. Po tome su oni potpuna novost u katoličkom pastoralu. Istina, i do sada je postojala praksa kršćanske inicijacije, nastala još u prvim vjekovima kršćanstva, ali je bila prepuštena inspiraciji i snalažljivosti mjesnih crkava. Sada je inicijacija službeno regulirana u njezinim pravnim, pastoralnim i liturgijskim vidovima. Cjelovito i potpuno.

Stvar je i sama po sebi vrijedna pažnje. Ta radi se o rastu Crkve, o rađanju novih kršćana, o pomlađivanju naroda Božjega. U pitanju su prvi sakramenti po kojima se neofit uključuje u milosni život Otajstvenoga Tijela. To je osobito važno za naše vrijeme, sekularizirano i kaotično, kad mnogi ljudi dobre volje ne mogu naći pravoga puta do Boga. Kršćanska inicijacija je posebno važna za naš prostor, na kojem rastu mnogi mlađi ljudi koji ne poznaju Boga i nisu kršteni.

Novim obrednikom je ponovo oživljena prastara kršćanska praksa, skoro potpuno zaboravljena — *catekumenat*. Odsada je katekumenat opet redoviti put odraslih do doma Očeva, do Crkve.

Obrednik kršćanske inicijacije izrađen je po želji i uputama posljednjeg Koncila.³ Izradila ga je liturgijska komisija pri Kongregaciji za bogoslužje, sastavljena od 22 člana, ponajboljih stručnjaka iz raznih zemalja i kontinenata.⁴ Novi obred je stvaran kroz punih sedam godina i eksperimentiran je na 50-tak raznih mjesta na svim stranama našega

¹ Notitiae. *Sacra Congregatio pro cultu divino*. Nr. 71, martio 1972.

² *Ordo initiationis christianaæ adulorum*. Ed. typica Vaticana 1972.

³ Const. *De sacra liturgia*, n. 64.

⁴ Među njima su se istaknuli relatori: B. Fischer (Trier), J. Cellier (Paris), X. Seumois (Ruanda) i L. Ligier (Gregorian, Rim).

globusa. Doživio je tri redakcije dok nije konačno odobren. Zanimljivo je spomenuti da je ovaj obrednik počeo nicići još prije Koncila. Dao ga je na svijet liturgijski pokret, a svoj uzor je imao u »Ordo baptismi adultorum per gradus«, što ga je tadašnja Kongregacija za obrede bila izdala još 1962. godine.

Latinski izvornik (*editio typica*) novog obreda stupio je na snagu odmah po svom izlasku i može se upotrebljavati u svim krajevima Crkve. Obrednik u narodnim jezicima postat će obavezan kad bude preveden, prilagođen od odnosnih Biskupske konferencije, i odobren od Rima.

Kako je tekst novog obrednika jako opširan (iznosi 185 stranica) i jer se u ovom prikazu želimo zabaviti samo pastoralnim aspektom inicijacije (a ne liturgijskim rubrikama), svoju pažnju ćemo obratiti više dekretu promulgacije nego samom obredniku.

Načela Dekreta

Prije svega je potrebno saznati koje su misli vodilje obreda inicijacije. Evo što o tome kaže Dekret:

- a) Kršć. inicijacija treba da bude *postupna* (*fit progressionem*), dakle u etapama, polako i solidno izvedena, bez hitnje.
- b) Ona treba da se odvija *usred kršćanske zajednice* (*in medio communis fidelium*), uz pomoć, suradnju i slavljenje čitave župe. Dakle, ne ni tajno, ni privatno, ni individualistički.
- c) Liturgija inicijacije valja da bude *prožeta pashalnim misterijem* (toč. 4 i 8). Stoga se obavlja u korizmeno i uskrsno vrijeme.
- d) Premda priprava na krštenje treba da bude javna i zajednička, u obliku skupnoga katekumenata, valja da se *prilagodi situaciji* odraslih (*aptatur spirituali adultorum itineri*) i vodi računa o individualnim i osobnim potrebama svake duše te danim okolnostima mjesta i vremena (toč. 5).

Struktura inicijacije

Kršćanska inicijacija se obavlja u tri stupnja i četiri vremena.

Tri stupnja (tres gradus) su:

1) prvo obraćenje, koje se označuje obredom »znamenovanja« (*signatio*),

2) uvođenje u kršćanski misterij i prihvatanje sa strane Crkve, što se označava obredom »odabiranja« (*electio*),

3) inkorporacija u crkveno Tijelo, što se izvršava sakramentima krštenja, krizme i euharistije (*sacmenta initiationis*).

Navedena tri stupnja zahtijevaju *četiri vremenske etape* do kršćanske punine (*quattuor tempora*):

1) *Vrijeme priprave* ili »predkatekumenat«, u kojem kandidat za krštenje pokazuje prve znakove obraćenja i želi upoznati katoličku vjeru. Završava obredom »znamenovanja«.

2) *Vrijeme pouke* ili »katekumenat«, u kojemu se kroz više godina vrši intenzivna katehizacija neofita. Završava obredom »odabiranja«.

3) *Vrijeme čišćenja i rasvjetljenja*, koje spada u posljednju korizmu pred krštenje. Bliža je priprava na sakramente inicijacije preko pokore i exorcizama, a završava na Veliku subotu.

4) *Vrijeme sakramenata* i mistagogije. Počinje na uskrsnu vigiliju sakramentima inicijacije i traje kroz čitavo vazmeno doba kao mistagoško usavršavanje.

Promotrimo svako vrijeme napose.

B) PREDKATEKUMENAT

Ovo je vrijeme *traženja* istine i vjere. U njemu se pokazuje prva želja za upoznavanjem kršćanstva, očituje se prvo *obraćenje*. Uspostavljaju se najprije kontakti između tragaoca vjere i predstavnika Crkve. S obje strane se čine prvi vjerski koraci: tragalac moli i očekuje pomoć Crkve, a ona u njegovu dušu sije svježe sjeme Riječi Božje. Potencijalni krštenik upoznaje Krista i njegovu Radosnu Vijest. To je, dakle, prva evangelizacija.

Ovdje nam Dekret donosi jednu novost. On ove aspirante na krštenje naziva »simpatizerima« (*fautores, sympathizantes*) i dozvoljava da im Biskupske konferencije i na službeni način mogu dati naziv simpatizera. Time se u Crkvi priznaje jedan novi status vjernika: prijatelja kršćanstva koji još nije sazreo u svojoj vjeri i pravno ne pripada Krištovoj Crkvi, ali je dušom već u njoj. Misionari od ove institucije očekuju veliku pomoć u svome radu.

Primanje simpatizera se vrši *bez ikakva obreda*, ali ipak svečano. Doduše, sama svečanost i njezin oblik se ostavlja ad libitum, prema okolnostima osoba i mjesta. Preporuča se da primanje bude na jednom javnom i svečanom skupu vjernika (ne mora to biti u crkvi). Aspirantov prijatelj predstavlja novog simpatizera kršćanskom skupu, a ovaj ga preko usta svećenika ili kojeg drugog vjernika pozdravlja i prihvata njegovo prijateljstvo. Skup se nastavlja u bratskom upoznavanju, razgovoru i molitvi za novoga brata u Kristu (toč. 12 i 13).

KATEKUMENAT

Katekumenat počinje svečanim i javnim *obredom* u crkvi (t. 14). Srž obreda (*ritus ad catechumenos faciendos*) se sastoji u sljedećim činima:

kandidat izrazuje želju da postane članom crkve,
sponsor (budući kum) preporučuje svoga štićenika,
u ime zajednice svećenik prihvata njihovu želju,
slijedi obred znamenovanja (*signatio*).

Poslije obreda župnik mora upisati kandidata u knjigu katekumena. Na taj način se opet pravno oživljuje prastari vjerski status katekumena u Crkvi. Za župnike to znači i jednu novu uredovnu obavezu: nabaviti i voditi *knjigu* katekumena.

Premda katekumeni još nisu juridički punopravni članovi Crkve, za njih Dekret izričito tvrdi: »Iam de domo sunt Christi« (t. 18). Iz toga slijedi da kao pripadnici naše katoličke obitelji katekumeni u njoj imaju neka prava i dužnosti.

Prava su katekumena:

da sudjeluju u bogoslužju riječi,
prisustvuju blagoslovima i obredima,
primaju potrebite blagosovine,
sklapaju vjenčanje crkvenim obredom,
imaju kršćanski sprovod (ako umru).

Dvije su im glavne dužnosti:

1) Primanje kršćanske pouke (catechizacija), i to kroz duže vrijeme, koje može trajati godinama, a može se, prema potrebi, i skratiti. Preporučuje se da se svi katekumeni poučavaju zajedno, u grupi. Pouka neka bude sustavna, solidna i neka obuhvati sve katoličke istine. Službu vjeroučitelja vrše svećenici, đakoni, službeni katehete i prikladni laici. Pobliže modalitete i trajanje katekumenata određuje mjesni biskup ili Biskupski sabor za čitavo narodno područje (t. 20).

2) Vježbanje u kršćanskom životu. KATEKUMEN već moli, sam, u zajednici i u liturgijskim skupovima. Obavlja pobožne vježbe i sudjeluje u sv. obredima (osim sakramenata). Vrši djela kršćanske ljubavi i trudi se da živi po načelima katoličkog morala. Pri svemu tome mu pomažu njegovi (budući) kumovi, vjeroučitelji, kao i ostali vjernici. Najviše dobrim primjerom.

VRIJEME ČIŠĆENJA

Katekumenat završava periodom čišćenja i prosvjetljenja (*tempus purificationis et illuminationis*). Već sami nazivi ovoga vremena upućuju na *asketsko* značenje kršćanske inicijacije (čišćenje i rasvjetljenje su asketski stupnjevi, svima nam dobro poznati iz duhovnog bogoslovљa). Bliža priprava na krštenje se mora odvijati u znaku težnje za kršćanskim savršenstvom. Vjernik koji nije spreman težiti za svetošću nije zreo za sakramenat posinovljenja. Stoga ovo vrijeme nije više posvećeno toliko katehiziranju katekumena, koliko njihovoj nutarnjoj pripravi i duhovnoj spremnosti na najodlučniji korak u njihovu životu.

Vrijeme čišćenja i rasvjetljenja spada u *korizmu*, posljednju prije krštenja. Odvija se u okviru četverih obreda:

1) Počinje svečanim *obredom »oddabiranja«* (electio), na prvu korizmenu nedjelju. Nakon izvještaja kateheta i sponsora o spremnosti i dostoјnosti katekumena, ovi izrazuju svoju tvrdnu odluku da budu kršćanima. Biskup ili njegov delegat ih prihvata i prima u kršćansku zajednicu. Od toga časa izabranici nose imena: electi, competentes ili illuminandi. Dekret veli da je ovaj obred »stožer čitavog katekumenata« (t. 23).

2) Na treću, četvrtu i petu korizmenu nedjelju se obavlja obred, tradicionalno nazvan »scrutinia« (teško prevedivo, nema veze s ispitivanjem kandidata, ovdje je glavni liturg onaj koga Pismo zove »scrutans corda et renes«). Ukupno su 3 skrutinija, ali biskup može dispenzirati

od jednog ili dva. U ovim obredima Crkva želi pomoći »izabranima« da upoznaju dobro i zlo, tj. preko Riječi usavršiti njihovo čudoredno vladanje te ih osloboditi od jarma grijeha i zla (exorcizmi). »Scrutinia enim ordinantur ad liberationem a peccato et diabolo« (t. 25, 1).

3) Duševno očišćeni i raskajani izabranici Božji imaju pravo i da budu »prosvjetljeni« otkrivanjem kršćanskih tajni. To se događa u obredu »predavanja« (traditiones) budućim krštenicima molitve Gospodnje (očenaša) i kršćanskog Simbola (vjerovanja). Kako je poznato, te svetinje su nekada spadale u tzv. »disciplina arcana«.

4) Na Veliku subotu se obavljaju »ritus proxime praeparatorii«: predaja Simbola i Očenaša (ako nije prije izvršena), obred »efeta«, izbor kršćanskog imena⁵ i mazanje katekumenskim uljem. Krštenicima se preporuča da toga dana ne rade (ako je moguće) i da ga provedu u postu, molitvi, razmatranju i sabranju.

SAKRAMENTI INICIJACIJE

Sakramenti kršćanske inicijacije podjeljuju se na Uskrsnu vigiliju, za vrijeme obreda Vazmenog bdijenja, ako je ikako moguće (t. 55).

Krštenje se podjeljuje nakon blagoslova krsne vode, ispovjedi vjere i odricanja od sotone. Sam čin krštenja (ablutio aquae) može se obaviti ili uranjanjem (immersione) ili polijevanjem vode (influsione). Time je u zapadnom obredu uranjanje izjednačeno polijevanju.

Potpis (confirmatio) se dijeli odmah poslije krsta. Razumije se, po novom obredu krizme. Mogla bi se odgoditi za kasnije samo onda ako postoje »graviores rationes« (t. 34).

Euharistija je vrhunac kršćanske inicijacije. Neofiti prvi put sudjeluju kao potpuni kršćani u misnoj žrtvi. Poželjno je da oni predmole molitve vjernih i donose darove na oltar. Pričešćuju se pod obje prilike.

Iza kako je završeno slavlje inicijacije, Crkva ne prepušta svoju novorođenu djecu samima sebi. Odredila je da se njihovo uvođenje u kršćanski misterij produži kroz čitavo uskrsno doba i tom nastojanju dala je ime »vrijeme mistagogije« (tempus mystagogiae). Svake se povazmene nedjelje služi »missa pro neophytis«, na kojoj i oni aktivno prisustvuju. Kroz to im vrijeme kršćanska zajednica nastoji olakšati što bolje uživljavanje u kršćansku stvarnost. Svrha je mistagogije:

- bolje shvaćanje primljene vjere,
- intenzivno proživljavanje pashalnog misterija,
- vježbanje u kršćanskom životu (privikavanje),
- češće primanje sakramenata,
- utvrđivanje novih kršćanskih iskustava,
- potpuno uključivanje u novu kršćansku zajednicu.

Dekret pruža veoma korisne pastoralne upute za postizanje gornjih ciljeva.

⁵ Krštenik može zadržati svoje staro ime (ako nije uvredljivo za kršć. vjeru) ili može izabrati novo kršćansko-odnosno koje uobičajeno narodno ime.

U tradicionalni i teološki i pedagoški razlozi traže da se obredi inicijacije obavljaju u vazmeno vrijeme. Jedino iz veoma važnih razloga mogli bi se slaviti izvan uskrsnog doba (t. 8, 58—62).

C) ULOGA VJERNIKA

U obredima kršćanske inicijacije treba da djelatno sudjeluju i svi vjernici, naročito kumovi, svećenici, katehete i biskup.

Razumljivo je da Dekret poziva na inicijacijske obrede *čitav narod Božji*: »populus Dei, Ecclesia locali repraesentatus« (t. 41). To je dakle u prvoj redu župa kojoj obraćenici pripadaju. Vjernici će se pridružiti ne samo pomaganjem u katehizaciji, već još više primjerom života, molitvom, savjetima i osobnim žrtvama. Rado će se s katekumenima susretati (u župskom domu ili privatno), razgovarati i pozivati ih u svoj dom. Aktivno će surađivati u svim inicijacijskim obredima. Na dan »odabiranja« će dati svoje mišljenje, a poslije krštenja će bratski prigrli novokrštenike.

Najbliži pomoćnik katekumena jest njegov *kum (patrinus)*. Na početku inicijacije se još naziva »jamcem« (sponsor), a od časa »izbora« svoga štićenika ima pravo na časno ime kuma. Treba da je prisutan na svim obredima inicijacije (ako je spriječen onda po zamjeniku). Biran je od katekumena, odobren od svećenika i zastupnik je čitave kršćanske zajednice. Dužnost mu je da svom kumčetu iskazuje prijateljstvo i pomoći, uvodi ga u kršćanski život, tumači mu evanđelje, razjašnjava sumnje i upoznaje ga sa župskom zajednicom. On je svjedok krštenja i predvodnik na novom kršćanskem putu. Dakako, u prvom redu svojim primjerom.

Kum je obično samo jedan, uvijek dobar katolik, muškarac ili žena svejedno.

Po sebi se razumije da glavna briga oko uspjeha inicijacije pada na svećenika. On se trudi oko što dubljeg obraćenja neofita, o temeljitoj pouci u katekumenatu, oko pronalaženja pomoćnika u radu, odobrenja i instrukcije kumova te pobožnog obavljanja svih obreda. Kad nije moguće da biskup podijeli sakramente inicijacije, svećenik krstitelj može i krizmati novokrštenike (t. 46).

Ako u župi postoji *đakon*, on je u svemu prvi pomoćnik svećenika, tako i u brizi oko katekumena.

Kateheta u toku katekumenata može biti i klerik i laik, prema potrebi i više njih. Zadaća im je da pruže obraćenicima zdravi kršćanski nauk i dobar primjer života. Očekuje se da sudjeluju u svim obredima inicijacije. Dozvolom biskupa mogu obavljati manje exorcizme i dijeliti blagoslove (pod brojevima 113—124 u Ritualu).

Prvi i glavni službenik kršćanske inicijacije jest mjesni *biskup*. Na njega spada poticanje reguliranje katekumenata, posebno mjesto, vrijeme, način i trajanje. On daje i manje dispenze ako su potrebne (t. 66). Bilo bi idealno da sam predvodi sve obrede inicijacije, naročito onaj »odabiranja« i same sakramente. Kad ne može sam, može to obaviti i preko svoga delegata.

Biskupske konferencije imaju dužnost da se pobrinu za prijevod Obrednika inicijacije, da izvrše potrebite adaptacije (t. 64—65), da isposluju od Rima odobrenje prijevoda i adaptacija te odrede za svoj teritorij početak primjene Obrednika.

D) PRAKTIČNA PRIMJENA

»Ordo initiationis christianae adulorum« je predviđen i propisan za čitavu Katoličku crkvu. Njegovi sastavljači su u svome radu imali pred očima svoj zapadni svijet (što je razumljivo) i posebno vjerske prilike u misijama. Međutim, naš vjerski položaj nije jednak onome na Zapadu, a nismo ni misijska zemlja u pravom smislu riječi. Zbog toga primjena novog obreda inicijacije može nam prouzročiti neke poteškoće.

Koje poteškoće?

1) Obred inicijacije traži *javnost* i sudjelovanje čitavc župe. Međutim, mnogi naši kandidati za krštenje voljeli bi tajnost i diskreciju, čim manje svjedoka.

2) Obred zahtijeva *dugotrajnost* priprave, višegodišnju pouku. Većina naših vjerskih aspiranata želi to svršiti »brzo«, čak i u par dana (osobito ako se radi o skorom vjenčanju).

3) Obred propisuje pravi i službeni *katekumenat* s odgovarajućim instrumentarijem. Mi, na žalost, nemamo ni pogodnih prostorija, ni dovoljno kateheti ni potrebita materijalna sredstva. A ni — priznajmo pošteno — dovoljno duha suradnje.

4) Pri sastavljanju Obreda crkveni zakonodavac je imao na pameti *gradsku* sredinu svojih industrializiranih zemalja i njihove mogućnosti katehizacije. Kod nas još prevladava seoska struktura društva i naše mogućnosti djelovanja su jako ograničene.

Na druge manje poteškoće se nećemo osvrtati.

Premda moramo priznati da su navedene teškoće za naš prostor zaista općenite i stvarne, ne smijemo im pripisati odlučujuću snagu. Nisu tako teške da bi smjele zapriječiti ostvarivanje Obrednika. Obred inicijacije, kako je zamišljen i propisan, mora biti naš ideal i njegovoj realizaciji moramo iskreno težiti. Kapitulacija pred nabrojenim teškoćama skupo bi nas stajala.

Ad 1) Tajnost inicijacije dovela bi nas do kriptokršćanstva, vraćanja u katakombe, isključenja iz javnog života, polutanstva, dvoličnosti i kukavičluka.

Ad 2) Nikakva solidna priprava nije moguća bez dugotrajnosti. Fabriciranje novih kršćana na brzu ruku vodilo bi nas do puke sakramentalizacije i formalizma, ljude bi ostavila onakvima kakvi su bili i prije, a Crkvu bi razvodnila i rastočila. Najbolji su za to dokaz žalosne prilike katoličanstva u Južnoj Americi.

Ad 3) Institucionalizirani katekumenat je jedini izlaz iz našeg dosadašnjeg individualističkog, brzopletog i površnog načina katehiziranja odraslih krštenika. Koliko samo vremena i truda ulazeći svećenici u pripremanju pojedinaca, a često s veoma malo rezultata! Koordinirani rad jedne odabrane ekipe vjeroučitelja (u kojoj bi se nužno morali nalaziti

i sposobni laici) u dobro uređenom katekumenatu, po metodi grupne dinamike, donio bi daleko veće plodove. To je jedini put da se oslobođimo nezdravog individualizma i pomanjkanja zajedništva što terete naše kršćanstvo. Unus christianus — nullus christianus!

Ad 4) Obred inicijacije je bio providencijalno nadahnut upravo time što se orijentirao na katekumenat gradske sredine. Sve sociološke indicije ukazuju na to da budućnost vjere ovisi baš o gradskom pastoralu. A ni mi više nismo agrarna zemlja. Prema posljednjem popisu pučanstva Jugoslavije iz g. 1971. u nas ima još samo 30 % seljačkog stanovništva. I ta brojka će s vremenom biti sve niža. Stoga nam preostaje samo gradski usmjerena pastorizacija. A što se pak tiče poteškoće da je za one rijetke katekumene na selu nemoguće organizirati solidni i skupni katekumenat, stvar bi se mogla riješiti stvaranjem dekanatskih ili regionalnih katekumenata. U skrajnjem slučaju, kadagod je to potreba, nije nam zabranjena ni individualna katehizacija.

Kad sve ovo razmislimo, dolazimo do uvjerenja da nam Obred inicijacije ne stvara nikakve nove poteškoće, već da nam je on zapravo najbolja pomoć u teškoćama u kojima se nalazimo. Držeći se njegovih uputa i propisa najlakše ćemo prevladati sve probleme što nam ih sadašnja situacija postavlja.

Posebni slučajevi

Osim spomenutih teškoća opće naravi postoje i sasvim određene i konkretne poteškoće pojedinačnih situacija. Imaju individualnih slučajeva koji traže posebni tretman. Na primjer:

1) Nečije su životne prilike takve da zaista ne može pristupiti javnom i skupnom katekumenatu (bolest, zaposlenost, skučena sloboda, opravdani strah i sl.). Naravno, u takvim prilikama nećemo inzistirati na dugom i javnom katekumenatu.

Za takve slučajeve je i sam Obrednik inicijacije predviđao posebni i jednostavniji obred: »*ordo simplicior*« (II glava Obrednika). Tada se, dozvolom biskupa, inicijacija vrši odjednom ili u skraćenim etapama (što je preporučljivije).

2) Može nastupiti i *hitani* slučaj: smrtna pogibelj simpatizera, nagli odlazak u tuđinu, poziv u vojnu službu ili odsutnost svećenika.

Za takve slučajeve Obrednik predlaže sasvim kratki obred pod nazivom »*ordo brevior*« (III gl.). Može ga obaviti đakon ili svaki vještiji vjernik.

3) Ako se prijave za katekumenat odrasli katolici koji su bili u djelatnosti kršteni, ali su ostali bez vjerskog odgoja i uobičajenih sakramenata mlađenštva (potvrda, isповјед i pričest), što onda? Obrednik određuje posebnu pripravu, sličnu katekumenatu, ali bez katekumen-skih obreda (gl. IV).

4) Često ćemo naići na *dječake* i *djevojčice* koji još nisu kršteni, a ni oni ni njihovi roditelji ne žele odgađati krštenje za kasnije. Kako oni nisu više djeca, a još nisu odrasli, Obrednik njima namjenjuje izvanrednu katehizaciju i posebni obred, na kojem imaju udjela i roditelji krštenika (gl. V).

5) Još je moguć jedan slučaj: da nam se obrate za prijem u Katoličku crkvu odrasli i valjano *kršteni nekatolici*. I na njih je mislio Obrednik inicijacije u svome Dodatku (Appendix, pp. 173–184) te stvar rješava u duhu ekumenizma, a pod naslovom »De admissione iam baptizatorum in plenam communionem Ecclesiae«.

Quid faciendum?

Na kraju ćemo postaviti još samo jedno pitanje: što nam je sada činiti kad imamo Dekret i Obrednik kršćanske inicijacije?

Evo glavnih zadataka:

— Naša Biskupska konferencija bi se imala pobrinuti za dobar prijevod Dekreta i Obrednika.

— Ona bi trebala odrediti jednu grupu stručnjaka (pastoralista, kateheta, liturgičara) koja bi joj dala sugestije za izradu katekumenatskog statuta i adaptaciju obreda našim prilikama.

— Prijevod i adaptaciju obreda inicijacije poslati na odobrenje Kongregaciji za bogoslužje.

— Dotle bi svaki biskup trebao početi s pripremama za ustanovu katekumenata: katekumenske centre, epipe kateheta, prikladne prostorije, udžbenike i sl.

— Župnici, svećenici i redovnici bi odsele trebali upućivati aspirante na zajednički katekumenat.

— Valja se pobrinuti za izobrazbu vjeroučitelja laika koji svakako treba da sudjeluju u katekumenatima.

I na kraju treba konstituirati zajedničke i službene katekumenate u svim sjedištima biskupija, gradovima, većim mjestima i pastoralnim centrima. Privatni katekumenat neka unaprijed bude iznimka!

SUMMARIUM

Decretum S. Congregationis pro Cultu Divino »De initiatione christiana adultorum« et »Ordo initiationis christ. adultorum« objecta sunt huius informationis. Momentum, principia ac structuras initiationis christiana auctor explicat, breviterque puncta cardinalia quattuor temporum praeparationis analysat. Functiones presbyterorum, catechistarum, patrinorum, episcopi totiusque populi christiani in catechisandis catechumenis indicantur. Difficultates objectivae et subjectivae in realizatione Ordinis initiationis examinantur atque in fine aliqua consilia ordinis practici suggeruntur.